

ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660

EPIR | E-Procedure of Institutional Recognition of
Foreign Higher Education Documents

Министарство просвете Републике Србије
проф. др Дејан Вук Станковић, министар
Немањина 22-26
11 000 Београд

ПРЕПОРУКЕ У ОБЛАСТИ СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ПРИЗНАВАЊА СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА РАДИ НАСТАВКА ОБРАЗОВАЊА

Увод

Универзитет у Новом Саду је координатор двоипогодишњег (2023-2026) међународног пројекта покретања и вођења поступка признавања страних високошколских исправа електронским путем ради наставка образовања (E-procedure of institutional recognition of foreign higher education documents – EPIR), одобреног у склопу Еразмус+ позива „Партнерства за сарадњу KA220“ из 2023. године. Поред Универзитета у Новом Саду, који је координатор пројекта, партнери су: Политехнички универзитет у Анкони (Италија), Универзитет „1. децембар 1918.“ у Алба Јулији (Румунија), Свеучилиште у Сплиту (Хрватска) и Агенција за квалификације (Србија).

Пројекат је фокусиран на област дигитализације процеса признавања страних високошколских исправа. Настао је из идеје да се кандидатима из било које државе омогући да на лакши и доступнији начин покрену и прате поступак признавања страних високошколских исправа. Дигитализација процеса признавања страних високошколских исправа омогућиће већу мобилност, пре свега страних студената, затим, већу ефикасност и економичност, као и унапређење процеса рада на Универзитету у Новом Саду и свим партнерским институцијама. Очекује се да дигитализација поступка признавања донесе све предности употребе модерних технологија, захваљујући чему ће се смањити количина папира и документације, повећати квалитет институционалне активности и подстаћи унапређење интерних услуга, вештина и компетенција, како студената, тако и свих запослених на универзитету. Осим тога, потенцијална корист дигитализације поступка и примене новог правилника може се огледати и у повећању броја страних студената на факултетима Универзитета у Новом Саду, који је стратешки оријентисан ка интернационализацији.

Значајан резултат заједничког пројектног рада јесте и свеобухватна упоредноправна анализа поступка академског и професионалног признавања, те израда препорука регулаторним телима за унапређење правног оквира за спровођење поступка признавања.

EPIR project partners:

UNIVERSITY
OF NOVI SADUNIVERSITÀ
POLITECNICA
DELLE MARCHEROMANIA
1 DECEMBRIE 1918
UNIVERSITY OF ALBA IULIA50 years of
University
of SplitREPUBLIC OF SERBIA
Qualifications Agency

Имајући у виду претходно наведено, као и активности реализоване у оквиру предметног пројекта, а са циљем даљег унапређења и потпуне дигитализације поступка признавања страних високошколских исправа ради олакшавања приступа високошколском образовању и тржишту рада у Републици Србији и јачања процеса интернационализације високог образовања, Министарству просвете Републике Србије, као органу надлежном за креирање политика у области високог образовања и припрему прописа којима се уређује признавање страних високошколских исправа, достављамо следеће препоруке:

I Доношење посебног закона на националном нивоу који би регулисао општа питања од значаја за признавање страних високошколских исправа ради наставка образовања (академско признавање)

У циљу унапређења правне сигурности и уједначавања праксе у поступцима признавања страних високошколских исправа ради наставка образовања (академско признавање) на самосталним високошколским установама у Републици Србији предлажемо доношење закона на националном нивоу којим би се свеобухватно и на јединствен начин уредила област академског признавања.

1.1. Обавезно подношење захтева и документације електронским путем, уз регулисање специфичних ситуација у односу на општи режим управног поступка (нпр. одбацивање захтева уколико кандидат не допуни документацију електронским путем или одустане од захтева у току поступка који је покренут електронским путем).

1.2. Обавезан минимални списак докумената које су кандидати дужни да достављају у поступку академског признавања

Важећи Закон о високом образовању регулише материју академског признавања на врло општем нивоу, остављајући велики простор самосталним високошколским установама да својим општим актима ближе уреде потребну документацију и поступак. Из тог разлога постоји неуједначеност поступања самосталних високошколских установа на националном нивоу, као и одређене недоумице у погледу регулисања одређених питања. Прописивањем минимума обавезне документације за академско признавање обезбедила би се једнака правна позиција свих подносилаца захтева на свим самосталним високошколским установама у Републици Србији и отклониле постојеће неуједначености у пракси. Самосталним високошколским установама оставила би се могућност да својим општим актима пропишу потребу за достављањем додатне документације, која могућност би се рестриктивно користила у циљу настојања да се поступак у претежној мери уреди на јединствен начин.

Истовремено, сматрамо оправданим да самосталне високошколске установе задрже постојећи степен аутономије у уређивању процедуралних питања, односно начина спровођења поступка академског признавања, у складу са њиховим унутрашњим актима, уз поштовање законом утврђених основних начела и правила.

1.3. Проширење обима подршке Агенције за квалификације, ENIC/NARIC Центра

Предлажемо да се законом регулише да Агенција за квалификације, ENIC/NARIC Центар врши проверу веродостојности (аутентичности) страних диплома и уверења о савладаном делу студијског програма и да пружа информације о систему образовања земље из које потиче страна високошколска исправа, могућности преноса, као и начину вредновања оцена у систему високог образовања Републике Србије. Пример добре праксе у којој се спроводи систем претходне провере аутентичности страних високошколских исправа и пружања информација о страном систему образовања представља Република Италија, где ове послове обавља CIMEA (Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche), национални ENIC/NARIC центар. Ово тело не врши формално признавање диплома, његова надлежност је да пружа експертске информације о страним

квалификацијама. Сви кандидати који желе да се укључе у систем високог образовања у овој земљи могу на почетку поступка добити уверење, односно потврду од стране надлежног тела да је страна високошколска исправа чије признавање траже веродостојна, односно да је њена аутентичност потврђена од стране установе која ју је издала. Такође, надлежни орган издаје и потврду која садржи информације о систему образовања земље у којој је издата. Применом наведеног, подносилац захтева би и у Републици Србији, као и у Републици Италији, могао у целости да заврши поступак признавања стране исправе електронски путем, јер би његова исправа била проверена и потврђена од стране установе која ју је издала. У том случају не би постојала потреба за достављањем докумената у папирној форми и целокупан поступак би се завршио електронским путем, што би значајно олакшало и административно растеретило поступак признавања са аспекта свих учесника.

1.4. Прописати у чијој је надлежности признавање страних високошколских исправа за упис на здравствене специјализације

Важећим Законом о високом образовању није прописана надлежност за признавање страних високошколских исправа у сврху уписа здравствених специјализација. Имајући у виду да здравствене специјализације представљају специфичан облик стручног усавршавања који обједињује елементе образовања и рада, потребно је нормативно дефинисати надлежни органа који ће спроводити ову врсту признавања, односно прецизирати да ли је ово надлежност самосталне високошколске установе или Агенције за квалификације, ENIC/NARIC Центра.

II Омогућити електронско плаћање РАТ-а и увид у извршена плаћања

Препоручује се омогућавање електронског плаћања републичке административне таксе у поступку признавања стране високошколске исправе ради наставка образовања (академско признавање), као и успостављање механизма који би самосталним високошколским установама омогућио увид у извршене уплате по службеној дужности.

Увођење електронског плаћања донело би вишеструке користи како подносиоцима захтева тако и самосталним високошколским установама. Пре свега, трансакције би биле брже и једноставније, уз значајно смањење могућности грешака приликом уноса података за уплату. Истовремено, доказ о извршеној уплати био би одмах доступан самосталној високошколској установи, што би допринело ефикаснијем и бржем решавању поднетих захтева.

Поред тога, омогућавањем службеног увида у извршене уплате укинула би се обавеза подносилаца захтева да достављају физички доказ о уплати, чиме би се додатно поједноставила процедура и смањило административно оптерећење кандидата и самосталних високошколских установа.

Ова препорука је у складу са Реформском агендом Републике Србије, којом се Република Србија обавезала да обезбеди електронско плаћање свих непореских јавних прихода.

Предложено решење је такође у складу са стратешким опредељењем Републике Србије у области дигитализације јавне управе и образовања. Стратегија развоја информационог друштва и информационе безбедности за период 2021–2026. године препознаје дигитализацију јавних услуга као један од кључних приоритета, уз посебан фокус на унапређење дигиталних вештина, модернизацију јавне управе и развој дигиталне инфраструктуре у образовном систему.

Имајући у виду наведено, препоручује се да се омогући електронско плаћање републичке административне таксе за академско признавање стране високошколске исправе, као и да се увид у извршене уплате врши по службеној дужности, ради повећања ефикасности поступка, смањења административних трошкова и унапређења квалитета услуга које се пружају подносиоцима захтева.

III Доношење посебног прописа (оквирног упутства) на националном нивоу (нпр. Министарство) који би регулисао вредновање оцена које су стечене на страним високошколским установама, према систему високог образовања у Републици Србији

Имајући у виду сложеност и различитост система оцењивања у страним образовним системима, а ради обезбеђивања једнаке примене прописа, правне сигурности кандидата и транспарентности поступака признавања у Републици Србији, предлаже се доношење посебног прописа (оквирног упутства) који би садржао упоредни приказ и смернице за вредновање оцена и других бодова стечених у државама из којих се најчешће подносе захтеви за признавање страних исправа.

IV Предлог за образовање Радне групе

Имајући у виду континуирани пораст броја долазећих страних држављана, као и држављана Републике Србије који се враћају у државу и покрећу поступке признавања страних исправа ради наставка образовања, предлажемо да се наведени предлози узму у разматрање.

Истовремено, узимајући у обзир сложеност и значај питања која су предмет ове препоруке, предлажемо да се образује радна група састављена од представника свих релевантних институција (представници високообразовних установа, Агенције за квалификације, Националног савета за високо образовање, КОНУС-а и други) које учествују у поступцима признавања страних исправа. Заједничким радом и разменом искустава створили би се услови за израду квалитетних и свеобухватних прописа који би допринели унапређењу, уједначавању и убрзању поступака признавања страних образовних исправа у Републици Србији.

С поштовањем,

У Новом Саду, дана 29. јуна 2026. године

Универзитет у Новом Саду

Проф. др Артур Бјелица
Проректор за финансије и организацију
Руководилац ЕПИР пројекта

ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660

**EPIR | E-Procedure of Institutional Recognition of
Foreign Higher Education Documents****WP2 Activity 5 - Recommendations addressed to national regulatory bodies and HE
stakeholders regarding the digitalisation of the foreign HE document recognition process****Prepared by UNIVPM****Recommendations Addressed to National Regulatory Bodies and Higher Education
Stakeholders Regarding the Digitalisation of the Foreign Higher Education Document
Recognition Process**

The growing internationalisation of higher education and the increasing mobility of students require more efficient, transparent, and digitally integrated systems for the recognition of foreign qualifications. While significant progress has been achieved in recent years through the adoption of digital admission platforms and online credential verification services, several structural challenges continue to affect the effectiveness of recognition and admission procedures.

Based on the experience gained by higher education institutions in managing large volumes of international applications, a number of recommendations can be addressed to national regulatory bodies, ENIC-NARIC centres, and higher education stakeholders.

1. Promote Interoperability Between National and Institutional Digital Platforms

One of the main challenges currently faced by universities is the fragmentation of digital procedures. In many cases, applicants are required to upload the same documentation multiple times across different platforms used for admission, visa applications, and enrolment.

National authorities should promote greater interoperability between institutional admission systems, national pre-enrolment platforms, and student information systems. The implementation of secure data exchange mechanisms would reduce administrative burden, improve efficiency, and enhance the overall student experience.

2. Strengthen Digital Credential Verification Systems

The increasing number of international applications makes manual verification of qualifications increasingly complex and resource-intensive. National authorities and ENIC-NARIC centres should continue investing in digital credential verification tools and trusted digital repositories that allow higher education institutions to verify qualifications more rapidly and securely.

The wider adoption of digitally verifiable credentials, secure electronic diplomas, blockchain-based certification systems, and international verification databases would significantly reduce the risk of fraud and accelerate recognition procedures.

EPIR project partners:

UNIVERSITY
OF NOVI SADUNIVERSITÀ
POLITECNICA
DELLE MARCHEROMANIA
1 DECEMBRIE 1918
UNIVERSITY OF ALBA IULIA50 years of
University
of SplitREPUBLIC OF SERBIA
Qualifications Agency

3. Enhance Cooperation Between Higher Education Institutions and ENIC-NARIC Centres

Recognition processes benefit greatly from close collaboration between universities and national recognition centres. More structured channels for consultation and information exchange should be established to support institutions when assessing complex or unfamiliar qualifications.

ENIC-NARIC centres could further strengthen their role by providing shared databases, country profiles, practical case studies, and guidance notes on specific educational systems. This would contribute to greater consistency and transparency in recognition decisions across institutions.

4. Support the Creation of Shared Knowledge Repositories

Many universities independently develop internal databases, country guides, and collections of recognition cases. National stakeholders should encourage the creation of collaborative digital repositories where institutions can share information on educational systems, accreditation status of foreign institutions, recognition practices, and examples of previous evaluations.

Such repositories would reduce duplication of efforts and improve the overall quality of credential evaluation processes.

5. Encourage the Adoption of Digital Workflows Based on the Lisbon Recognition Convention

Digitalisation should not be limited to technological innovation but should also support the implementation of the principles established by the Lisbon Recognition Convention. Recognition systems should be designed to facilitate fair, transparent, and evidence-based evaluations focused on identifying substantial differences rather than imposing unnecessary administrative barriers.

Digital platforms should therefore support comprehensive documentation management, transparent communication with applicants, traceability of decisions, and clear justification of recognition outcomes.

6. Improve Coordination Between Admission, Visa, and Recognition Procedures

The effectiveness of recognition procedures is often affected by delays in subsequent stages, particularly visa processing. National authorities responsible for higher education, foreign affairs, and immigration should strengthen coordination mechanisms to ensure that recognition, admission, and visa timelines are aligned.

Earlier processing of applications and faster exchange of information between institutions and diplomatic authorities would improve conversion rates from admission to enrolment and support the successful integration of international students.

7. Explore the Responsible Use of Artificial Intelligence

Artificial Intelligence has the potential to support recognition procedures by assisting with document analysis, preliminary verification, fraud detection, workflow management, and applicant support services. However, AI should remain a decision-support tool rather than replacing human evaluators.

Future developments should focus on ethical, transparent, and accountable AI solutions that enhance efficiency while preserving the professional judgement required for credential evaluation and recognition decisions.

Conclusion

The digitalisation of foreign qualification recognition processes offers significant opportunities to improve efficiency, transparency, and service quality. Achieving these objectives requires coordinated action among national authorities, ENIC-NARIC centres, higher education institutions, and technology providers. By investing in interoperability, digital credential

verification, shared knowledge systems, and international cooperation, stakeholders can create more reliable and student-centred recognition procedures that fully support global academic mobility.

ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660

EPIR | E-Procedure of Institutional Recognition of Foreign Higher Education Documents

WORKPACKAGE 2

Activity 5: Recommendations addressed to the competent authorities

Addressed to:

- the National Centre for Recognition and Equivalence of Diplomas (CNRED), Ministry of Education, as the authority responsible for the recognition service; and
- the Romanian Digitalization Authority (ADR), as the institution that develops and administers the ROePAS platform.

1. Background

The online submission and processing of requests for the recognition of study documents now takes place through the ROePAS platform, developed and managed by the Romanian Digitalization Authority for services provided by public institutions, which has taken over from the earlier Single Electronic Contact Point (PCUe). As an institution that regularly submits and handles recognition files, and as a partner in the EPIR project — whose Work Package 2 analyses the regulatory and institutional framework of recognition, and whose wider aim is the digital transformation of these procedures — the “1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia has observed a number of practical difficulties in the day-to-day use of ROePAS compared with the platform it replaced.

The recommendations below are offered constructively. They fall into two groups: the usability of the ROePAS platform itself, and the recognition procedure together with its integration into European systems. Their shared aim is to make recognition faster and less burdensome for the institutions, applicants and evaluators who depend on it.

2. Recommendations

A. The ROePAS platform

EPIR project partners:

UNIVERSITY
OF NOVI SAD

UNIVERSITÀ
POLITECNICA
DELLE MARCHE

ROMANIA
1 DECEMBRIE 1918
UNIVERSITY OF ALBA IULIA

50 years of
University
of Split

Recommendation 1 — Improve the overall usability of the platform

Observation. Users find ROePAS harder to work with than it needs to be. The path from logging in to a completed and submitted file is not always intuitive, and new institutional or individual users often need external guidance to finish a submission.

Recommendation. Simplify the user journey and the interface: clearer labels, a guided step-by-step submission flow, visible progress indicators, and plain-language instructions at each step. A first-time user should be able to complete a submission unaided, without prior training on the platform.

Recommendation 2 — Reduce the density and complexity of the interface

Observation. The interface presents a large amount of information and options at once. This makes it feel overloaded and slows down routine tasks, increasing the chance of error.

Recommendation. Streamline the layout by grouping information and revealing it progressively — showing only what is needed at each stage — removing redundant fields, and clearly distinguishing required actions from optional ones. A lighter, less cluttered interface would reduce both errors and processing time for applicants and evaluators alike.

Recommendation 3 — Make uploaded documents easier to locate and retrieve

Observation. Locating documents that have already been uploaded to a file is more difficult in ROePAS than it was in the previous PCUe platform. Users spend time searching for attachments they have themselves submitted — a routine, high-frequency action that has become slower.

Recommendation. Provide a clear, consolidated view of all documents attached to a given request, with file names, upload dates and document types visible at a glance, together with straightforward search, filtering and download of individual files. Restoring at least the retrieval convenience of PCUe should be treated as a priority.

B. The recognition procedure and its integration with European systems

Recommendation 4 — Extend the scope of automatic recognition

Observation. Automatic recognition currently applies mainly to study documents from universities in the EU, the EEA and Switzerland, and to prestigious universities in other states, largely for access to the labour market. Many other cases still require differential exams, compensatory measures or case-by-case evaluation, which lengthens the procedure.

Recommendation. Widen the scope of automatic recognition — to further countries and institutions and, where appropriate, to access to studies and not only to the labour market — so that well-documented, verifiable qualifications are recognised without differential exams or individual assessment.

Recommendation 5 — Reduce the time for resolving requests

Observation. Recognition of bachelor's, master's and doctoral study documents currently takes up to thirty days and may be extended for additional checks. For applicants who must meet admission and enrolment deadlines, this is often a bottleneck.

Recommendation. Shorten the standard resolution times, especially for straightforward and automatically-recognisable cases, and introduce faster tracks aligned with the admission calendars, so that recognition does not hold up enrolment.

Recommendation 6 — Unify the workflow between universities and the Ministry of Education

Observation. For many candidates the same file is handled twice: the higher-education institution evaluates it, and then lists and electronic copies of each file are transmitted separately to the Ministry of Education (DGRIAE) for the acceptance letter. The same documents are processed at two levels.

Recommendation. Unify the flow between universities and the Ministry into a single shared procedure and data exchange, so that a document assessed and uploaded once by the university is available to the Ministry without re-submission. This would remove the current double bureaucracy.

Recommendation 7 — Connect the national education system to European verification platforms

Observation. Verification of authenticity relies on tools such as the Internal Market Information System (IMI) and, in part, on apostille and legalisation applied case by case, which is slow and largely manual.

Recommendation. Connect the national education information system directly to the relevant EU platforms and databases, so that the authenticity and content of diplomas issued in the EU can be verified rapidly and, where possible, automatically — reducing manual checks and turnaround time.

Recommendation 8 — Waive physical or legalised copies for documents already in European databases

Observation. Applicants are frequently asked to submit physical and/or legalised (apostilled) copies even for documents that can be verified electronically.

Recommendation. Where a study document is already available and verifiable in a European database, waive the requirement for physical or legalised copies and rely on the electronic record instead. This lowers cost and time for applicants and institutions without weakening verification.

3. Alignment with the EPIR project

These recommendations are consistent with the objectives of EPIR, which seeks to strengthen the digital capabilities of the higher-education recognition sector and to deepen awareness of the benefits of well-designed, interoperable digital tools. A more usable ROePAS, shorter processing times, a unified flow between universities and the Ministry, and a direct connection to European verification systems would together make recognition faster and less bureaucratic — supporting the project's aims and the students, institutions and evaluators who depend on the procedure.

Prepared by:

“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia — EPIR project partner (Work Package 2).

ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660

EPIR | E-Procedure of Institutional Recognition of Foreign Higher Education Documents

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ
Београд, Мајке Јевросиме 51
Број: 022-315/2026-01
Датум: 31.07.2026. године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Министру

Проф. др Дејан Вук Станковић

Немањина 22-26

11000, Београд

**Предмет: Информација о резултатима пројекта EPIR и предлог препорука за
унапређење система признавања страних високошколских
исправа**

Поштовани,

Агенција за квалификације Републике Србије, посредством свог ENIC/NARIC центра, учествује као партнер у међународном ERASMUS+ пројекту EPIR (ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660), чији је основни циљ унапређење и дигитализација поступака признавања страних високошколских исправа, у складу са савременим европским стандардима и добром праксом ENIC/NARIC мреже.

Иако је Агенција већ успоставила потпуно функционалан електронски систем за подношење захтева за признавање страних школских исправа на свим нивоима образовања, учешће у овом пројекту искоришћено је као прилика за даље унапређење система и развој нових дигиталних услуга.

EPIR project partners:

UNIVERSITY
OF NOVI SAD

UNIVERSITÀ
POLITECNICA
DELLE MARCHE

ROMANIA
1 DECEMBRIE 1918
UNIVERSITY OF ALBA IULIA

50 years of
University
of Split

REPUBLIC OF SERBIA
Qualifications Agency

Као један од резултата пројекта, на интернет страници Агенције имплементиран је интелигентни дигитални асистент (чатбот), који корисницима омогућава брже добијање информација, једноставније сналажење у поступку и континуирану подршку приликом подношења захтева.

Поред технолошких унапређења, у оквиру пројекта израђене су и препоруке за даљи развој система признавања страних високошколских исправа у Републици Србији. Полазећи од искустава стечених током реализације пројекта, као и упоредне анализе европске праксе, Агенција предлаже да Министарство просвете размотри следеће иницијативе.

1. Измена законског оквира

Предлаже се покретање иницијативе за измену и допуну релевантних прописа којима би се прошириле надлежности Агенције за квалификације, тако да Агенција постане јединствена улазна тачка за поступак признавања страних високошколских исправа ради наставка образовања.

Постојећи модел, у којем поступак спроводе појединачне високошколске установе, доводи до различите праксе и неуједначеног поступања. Централизацијом административног дела поступка обезбедила би се већа правна сигурност, уједначена примена прописа, већа транспарентност, ефикасније вођење поступака и лакше праћење статистичких показатеља на националном нивоу.

2. Успостављање новог модела спровођења поступка

Предлаже се модел у којем би поступак признавања страних високошколских исправа ради наставка образовања био организован кроз јасно раздвојене административне и стручне фазе.

У том моделу:

- кандидат би електронским путем подносио захтев Агенцији за квалификације;
- Агенција би спроводила комплетан административни поступак, укључујући проверу документације, утврђивање аутентичности исправа када је то потребно, као и проверу статуса акредитације стране високошколске установе и студијског програма, у складу са Законом о високом образовању;
- након припреме предмета, Агенција би комплетну документацију достављала надлежној високошколској установи ради искључиво стручног вредновања и академске процене упоредивости студијских програма;
- по пријему стручног мишљења високошколске установе, Агенција би окончала поступак доношењем јединственог решења.

Оваквим приступом административни послови били би централизовани и стандардизовани, док би високошколске установе задржале своју академску аутономију у делу који се односи на стручно вредновање страних квалификација.

3. Надogradња информационог система Агенције

Ради подршке предложеном моделу потребно је надоградити постојећи информациони систем Агенције развојем посебног софтверског модула за признавање страних високошколских исправа ради наставка образовања.

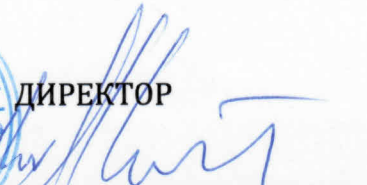
Нови модул омогућио би потпуно електронско вођење поступка, дигиталну размену документације са високошколским установама, праћење предмета у реалном времену, аутоматско генерисање извештаја и статистичких показатеља, као и значајно краће време решавања захтева.

Истовремено, високошколске установе биле би растерећене административних активности и могле би да се посвете искључиво стручном вредновању страних квалификација.

Имајући у виду наведено, сматрамо да би предложена решења допринела модернизацији система признавања страних високошколских исправа, већој ефикасности поступака, уједначеној примени прописа, смањењу административног оптерећења високошколских установа и даљем усклађивању Републике Србије са европским стандардима у области академског признавања квалификација.

Агенција за квалификације стоји на располагању Министарству просвете за формирање заједничке радне групе која би припремила предлог измена законских и подзаконских аката, као и модел имплементације предложених решења.

С поштовањем,

 ДИРЕКТОР

проф. др Часлав Митровић

ERASMUS+ PROJECT 2023-1-RS01-KA220-HED-000156660

EPIR | E-Procedure of Institutional Recognition of Foreign Higher Education Documents

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Ravnice 48, 10000 Zagreb

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

Prijedlozi za unaprjeđenje postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu povećanja internacionalizacije hrvatskog visokog obrazovanja

Uvod

Republika Hrvatska u svojim strateškim dokumentima ističe internacionalizaciju visokog obrazovanja kao jedan od ključnih prioriteta razvoja sustava visokog obrazovanja i znanosti. Uspješno privlačenje međunarodnih studenata, međutim, ne ovisi isključivo o kvaliteti studijskih programa, već i o jednostavnosti, transparentnosti i dostupnosti administrativnih postupaka koji prethode upisu.

Tijekom provedbe Erasmus+ projekta EPIR identificiran je niz administrativnih prepreka koje otežavaju pristup hrvatskim visokim učilištima kandidatima iz inozemstva. Iako su postupci priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj kvalitetno normirani, određeni elementi postupka predstavljaju značajno administrativno opterećenje za strane pristupnike te smanjuju konkurentnost hrvatskih visokih učilišta u međunarodnom okruženju.

S obzirom na sve veću međunarodnu konkurenciju u privlačenju studenata, smatramo kako je potrebno razmotriti sljedeće prijedloge unaprjeđenja sustava.

1. Omogućiti korištenje portala "Postani student" na engleskom jeziku

Portal "Postani student" predstavlja središnje mjesto za prijavu na studijske programe u Republici Hrvatskoj. Međutim, cjelokupno korisničko sučelje i postupak prijave dostupni su isključivo na hrvatskom jeziku.

EPIR project partners:

Takvo rješenje predstavlja ozbiljnu prepreku međunarodnim kandidatima koji žele studirati u Hrvatskoj. Od budućih stranih studenata očekuje se da samostalno prolaze kroz složen administrativni postupak na jeziku koji u pravilu ne poznaju. Time se nepotrebno povećava rizik od pogrešaka u prijavi, produžuje vrijeme obrade te stvara negativan prvi dojam o hrvatskom sustavu visokog obrazovanja.

Ako je strateški cilj Republike Hrvatske povećati broj međunarodnih studenata, nužno je osigurati da prvi kontakt kandidata sa sustavom bude jednostavan, razumljiv i prilagođen međunarodnoj publici.

Predlažemo:

- uvođenje cjelovitog korisničkog sučelja portala na engleskom jeziku;
- prijevod svih uputa, obavijesti i korisničkih obrazaca;
- dvojezičnu korisničku podršku za strane pristupnike.

Takvo rješenje predstavlja standard u većini europskih zemalja koje aktivno rade na internacionalizaciji visokog obrazovanja te bi značajno unaprijedilo dostupnost hrvatskih studijskih programa međunarodnim kandidatima.

2. Nastaviti digitalizaciju postupka priznavanja inozemnih kvalifikacija

Digitalizacija administrativnih postupaka jedan je od ključnih preduvjeta učinkovitog i korisnički orijentiranog sustava.

Iako su u posljednjih nekoliko godina ostvareni značajni pomaci, postupak priznavanja inozemnih kvalifikacija još uvijek u velikoj mjeri zahtijeva dostavu velikog broja ovjerenih ili izvornih dokumenata već u fazi podnošenja zahtjeva.

Za međunarodne kandidate to predstavlja značajno financijsko i administrativno opterećenje, osobito kada se dokumentacija šalje iz udaljenih zemalja.

Predlažemo da se postupak organizira u dvije faze:

Prva faza – prijava i evaluacija

- dostava kvalitetnih digitalnih preslika diploma, prijepisa ocjena i ostale potrebne dokumentacije;
- elektronička razmjena dokumenata kada je to moguće;
- korištenje postojećih europskih digitalnih alata i registara za provjeru vjerodostojnosti kvalifikacija.

Druga faza – prije konačnog upisa

- dostava izvornih ili ovjerenih dokumenata samo kandidatima koji su ostvarili pravo upisa;
- provjera originalne dokumentacije prije završetka upisnog postupka.

Takav pristup omogućio bi zadržavanje visoke razine pravne sigurnosti i zaštite od mogućih zlouporaba, uz istodobno značajno smanjenje administrativnog opterećenja za većinu kandidata koji na kraju možda neće niti upisati studij.

3. Izmijeniti praksu ovjere preslika kod javnog bilježnika u Republici Hrvatskoj

Jedan od najvećih praktičnih izazova za strane pristupnike predstavlja zahtjev da preslike diploma ili drugih isprava ovjeri javni bilježnik u Republici Hrvatskoj.

Takav zahtjev u praksi često znači da bi kandidat morao osobno doputovati u Hrvatsku isključivo radi ovjere dokumentacije prije nego što uopće zna hoće li biti primljen na studij.

To predstavlja nepotreban trošak i administrativnu prepreku te može dovesti do odustajanja kandidata od prijave.

Predlažemo razmatranje fleksibilnijih rješenja, primjerice:

- prihvatanje ovjera koje su izvršili javni bilježnici ili druga ovlaštena tijela u zemlji izdavanja dokumenta;
- prihvatanje elektronički ovjerenih dokumenata kada su dostupni;
- mogućnost naknadne provjere izvornika nakon dolaska studenta u Hrvatsku, odnosno prije konačnog upisa.

Takav pristup već primjenjuju brojna europska visoka učilišta te omogućuje očuvanje pravne sigurnosti bez stvaranja nepotrebnih prepreka međunarodnim kandidatima.

Zaključak

Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija predstavlja jedan od prvih kontakata međunarodnih studenata s hrvatskim sustavom visokog obrazovanja. Upravo zato njegova učinkovitost, dostupnost i korisnička prilagođenost imaju izravan utjecaj na percepciju Hrvatske kao poželjne studijske destinacije.

Predložene izmjene ne zahtijevaju odustajanje od visokih standarda provjere vjerodostojnosti kvalifikacija, već predstavljaju prilagodbu administrativnih postupaka suvremenim europskim praksama i potrebama međunarodne mobilnosti.

Uvođenje engleske verzije portala "Postani student", daljnja digitalizacija postupaka te fleksibilniji pristup ovjeri dokumentacije doprinijeli bi smanjenju administrativnih prepreka, povećanju učinkovitosti sustava i jačanju međunarodne konkurentnosti hrvatskih visokih učilišta.

Vjerujemo da bi navedene mjere predstavljale važan korak prema ostvarivanju strateškog cilja Republike Hrvatske – povećanju broja međunarodnih studenata te daljnjem razvoju otvorenog, modernog i međunarodno prepoznatljivog sustava visokog obrazovanja.